

Statens vegvesen

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK.: <i>OKS</i>	S.BEH.: <i>EMF</i>
25 APR. 2003	
S.NR.: <i>03/330-5</i>	
ARKIV: <i>008.3</i>	AVSKREVET:

*Kopi
OBr
Itla
Ju
Jrc
KSC*

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
Per Ivar Gjelstad - 22073384

Vår referanse:
2003/13951-009

Deres referanse:
03/330 008.3

Vår dato:
22.04.2003

Høring - Utredning fra Statsbudsjettutvalget - "Hva koster det ? Bedre budsjettering og regnskapsføring i staten"

Vegdirektoratet viser til Samferdselsdepartementets brev av 10. februar 2003.

Innledningsvis vil Vegdirektoratet gi uttrykk for at vi er usikre på om forslaget som foreligger til overgang til regnskapsprinsippet vil gi et bedre beslutningssystem for etaten, og om det gir et bedre politisk beslutningsgrunnlag.

Periodiseringsprinsippet vil innebære at regnskapet vil få en annen styringsdimensjon og kan bidra til økt fokus på god økonomisk styring. Overgang til periodiseringsprinsippet vil også medføre at det etableres en systematisk oppstilling av eiendeler og forpliktelser. Samtidig vil dette medføre at statens årlige kostnader ved bruk av realkapital synliggjøres.

Vegdirektoratet ser at innføring av flerårige budsjettvedtak vil kunne bidra til større forutsigbarhet og bedre ressursutnyttelse, men er noe i tvil om betydningen av dette så lenge det ikke følges opp av bindende bevilgningsvedtak.

I det etterfølgende har vi gitt noen kommentarer knyttet til periodiseringsprinsippet og flerårige budsjetter.

1. Periodiseringsprinsippet

Forholdet til regnskaps- og aksjeloven

Dersom en går over til periodiseringsprinsipp ser Vegdirektoratet det som viktig at en så langt som mulig legger til grunn de prinsipper og regler som gjelder for selskaper som er underlagt regnskaps- og aksjeloven, og kun foretar tilpasninger der dette er nødvendig som følge av andre rammebetingelser innenfor statlig sektor. Utvannes dette vil en lett få en situasjon der prinsippet verken følger periodiseringsprinsippet eller kontantprinsippet, noe som må forventes å skape stor usikkerhet.

Forutsatt et rent periodiseringsprinsipp ser Vegdirektoratet at dette kan bidra til å synliggjøre "resultatene" på investeringsprosjekter som går over flere år i regnskapet. Dette vil kunne bidra til en bedre styring og oppfølging av denne type prosjekter. Når det gjelder

prioriteringer innen vegsektoren og etatens oppgaver, ser vi begrenset nytte av å skifte til et periodiseringsprinsipp.

Åpningsbalanse

Etablering av åpningsbalanse vil medføre en stor utfordring for Statens vegvesen.

Vegdirektoratet ser at det vil være betydelig usikkerhet både knyttet til hvordan verdien på vegkapitalen skal fastsettes og ikke minst hvilke avskrivningsprinsipper som skal legges til grunn. Hvilken verdi og hvilke avskrivningsregler som legges til grunn for vegkapitalen, vil kunne få stor betydning for hvordan den fremtidige prioriteringen i forhold til vegsektoren vil komme til uttrykk. Det er følgelig svært viktig at det gjøres et grundig arbeid i forbindelse med etableringen av åpningsbalansen.

Avkastning på statens kapital

Som det fremkommer under punkt 7.4.3 i utredningen bør kostnaden ved bruk av realkapital i utgangspunktet belastets den som anvender realkapitalen. Dette prinsipp ble blant annet benyttet for å fastsette avkastningskravet til tidligere post 1320.24 Statens vegvesen produksjon, der avkastningskravet ble beregnet utfra verdien av anleggsmidlene. Vi stiller allikevel spørsmål ved nytten av å knytte en slik vurdering til den realkapital Statens vegvesen forvalter i form av vegkapitalen.

Kompetanse

Vegdirektoratet ser det som svært viktig at behovet for kompetanse ikke undervurderes i forbindelse med en slik overgang. Overgang til regnskapsprinsippet setter ikke bare nye krav til økonomisystemet og de regnskapsansvarlige. En overgang vil medføre behov for å øke kompetansen på alle nivå i organisasjonen for å kunne avlegge et korrekt regnskap og ikke minst for å skape nødvendig kompetanse i forhold til å forstå den informasjon som ligger i regnskapet. En slik endring og kompetanseoppbygging vil medføre betydelige kostnader på kort sikt og må også forventes å skape usikkerhet i forhold til de styringsprinsipper som skal legges til grunn i en overgangsfase. Vegdirektoratet stiller spørsmål til om ikke kostnadene til etablering og oppfølging av regnskapsførsel etter regnskapsprinsippet, vil være større enn gevinsten.

Sammenlikning mot private

Ikke bare regnskapsprinsipp, men også andre rammebetingelser er svært ulik mellom et rent forvaltningsorgan som Statens vegvesen og private selskaper. Vi ser derfor at dette forslag kun i begrenset grad vil kunne gi et grunnlag for sammenlikning mot private og at det fortsatt vil være behov for å foreta omfattende endringer i det grunnlagsmaterielle som skal sammenliknes.

2. Flerårige budsjetter

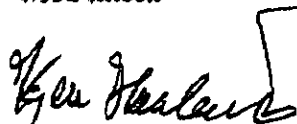
Vegdirektoratet er positiv til flerårige budsjetter dersom dette kan gi større forutsigbarhet med hensyn til framtidige ressurser. Vi stiller likevel spørsmål ved om dette vil innebære store endringer i forutsigbarhet i forhold til dagens system med Nasjonal transportplan og handlingsprogram for 4 år. Vi er dessuten usikre på hvilke status disse dokumentene får dersom det innføres flerårige rullerende budsjetter.

Det viktigste for Statens vegvesen er imidlertid et fleksibelt budsjettssystem som kan bidra til å optimalisere framdriften og dermed oppnå mest mulig kostnadseffektiv anleggsdrift. Vi mener derfor det er viktigere å få til en ordning med prosjektfinansiering av større prosjekt, f.eks. over 200 mill. kr, der vedtaket bygger på en finansieringsprofil som viser forventede

utgifter i det enkelte år og hvor det presenteres en styringsramme og en kostnadsramme. Finansiering av øvrige investeringsutgifter bør gis gjennom en samlet ramme der det gis mulighet til å styre virksomheten mot et forbruk på f.eks +/- 3 pst av bevilgningen for det enkelte år. Det bør også være samme mulighet til fleksibilitet knyttet til rammen for de øvrige budsjettpostene.

Med hilsen

Kjell Haaland
administrasjonsdirektør

Terje Westlie